

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

8 грудня 2011 року № 47 (418)

ВОНИ БОРЮТЬСЯ ЗА СВОЇ ПРАВА

на тлі тотальної байдужості

Марія ПИЖУК

"Країні потрібні герої, однак лише мертві – так простіше з ними спілкуватися. Поставили один пам'ятник на всіх – і проблем немає. А возитися з нами вони не хочуть", – слова чорнобильця із Слов'янського району, який разом із своїми друзями голодує під Пенсійним фондом у Донецьку, мимоволі приходять на пам'ять, коли проходжу повз учасників іншої протестної акції ліквідаторів – у Києві.

Тут люди, які 25 років тому стали на прю з Чорнобильською катастрофою, захищають свої права не лише на гідне пенсійне забезпечення, а й на те, щоб бути почутими – владою, яку вони обирали, суспільством, члени якого є їхніми співвітчизниками, – врешті, вони захищають і наші з вами людські права. Чорнобильці борються за власну гідність і честь, маючи в душі таку непохитну віру в справедливість своєї справи, що, схоже, жодна сила не змусить їх "зійти з дистанції". Вони голодують уже тиждень. Сплять на опалому листі просто неба – ставити намети їм заборонила влада. Спати на лавках не дозволяє міліція. Вночі дошкуляє морозець.

Тридцять протестувальників, позбавлені елементарних умов для життя, холодні та голодні (п'ють лише підсолоджену воду), несуть вахту в обороні власних прав не де-небудь на загумінках, а в центрі столиці, напроти Кабінету міністрів. Семеро з них уже непритомніли, за ними приїжджала "швидка", яка, до речі, чергує неподалік постійно. Та чорнобильці від госпіталізації відмовилися, мовляв, не за тим, щоб лежати на лікарняних "койках", їхали вони до Києва із Донбасу.

Із кабмінівських вікон високим чиновникам добре видно голодуючих. Мимо них вони щодня проїжджають в дорогих авто. Яке ж камінне серце треба мати, щоб не підійти до них і бодай просто по-людськи не поговорити... Адже для наших людей добре слово – дорожче золота. Невже совість, від якої більшовики "звільнили" людей на зорі радянської влади, так і не повернулася в душі нинішніх українських "вождів"?

...Один протестувальник уже відійшов у засвіти. Його смерть вразила всю Україну, але не чиновників. Завтра на смертному одрі може опинитися ще хтось, і його смерть уже буде на сумлінні суспільства, на нашій з вами совісті. Що не були поруч, коли вони, ризикуючи життям, стали на герць із владою, якій нема жодного діла ні до нас, ні до наших проблем, ні до наших життів. Щоб пекучі докори сумління не стали нашими гіркими супутниками – не будьмо байдужими!

ПОГЛЯД

Голова КУН: "РОСІЙСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ПРОДЕМОНСТРУВАЛО ПРАГНЕННЯ ДО ЗМІН"

Результати виборів у Держдуму Російської Федерації свідчать про те, що партія Путіна-Медведєва втрачає підтримку простих росіян, невдоволення яких буде лише наростати. Так вважає Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь.

"Навіть масштабні фальсифікації на користь "Єдиної Росії" не дали тих відсотків, на які сподівалась російська влада. Бо російське суспільство прагне змін. І хоча "єдинороси" все ж таки отримали більшість у Держдумі, їхні позиції значно похитнулись", – каже Голова Конгресу.

Політик зазначає, що, зважаючи на те, як полюбляє Янукович переймати "досвід" своїх російських колег, ми маємо винести із цих виборів важливий урок.

"Збанкрутіла влада, якій не чиниться масовий суспільний опір, готова піти на все, аби зберегти свій вплив, як ми сьогодні це спостерігаємо в Росії: фальсифікації, залякування і маргіналізація демократичної опозиції, силове придушення громадських протестів тощо. Українці повинні бути готові до використання подібних сценаріїв на парламентських виборах у 2012 році", – продовжує Степан Брацюнь.

На думку Голови КУН, українське суспільство більш зріле у порівнянні з російським і готове до захисту свого вибору.

"Українці є носіями традицій народовладдя, що яскраво продемонстрував Помаранчевий майдан у 2004 році. Нинішні протестні акції різних категорій українських громадян також підтверджують те, що "російський сценарій" на виборах у 2012 році в Україні не пройде", – наголошує політик.

Прес-служба КУН

ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИБІР

МИ ТАКИ БУДЕМО В ЄВРОПІ

Ольга ДМИТРЕНКО

Грудень розпочався для України обнадійливо – в руслі її євроінтеграційних намірів. Так, першого грудня Європейський парламент рекомендував Європейській комісії парафувати Угоду про асоціацію з Україною до кінця 2011 року. Отже, саміт ЄС, який 19 грудня відбудеться в Києві, має завершитися для нашої країни успішно – якщо цьому не зашкодять самі ж її правителі.

Як наголосив депутат ЄНП, автор оцінки щодо Угоди про вільну торгівлю ЄС – Україна від імені комітету Європарламенту з міжнародної торгівлі Павел Залевські, підписання Угоди про зону вільної торгівлі зможе залучити в Україну величезний європейський капітал, а реалізація Угоди про асоціацію спонукатиме до того, що демократія в Україні остаточно зміцниться. Він підкреслив, що це була б демократія європейського зразка, а не путінська псевдодемократія.

"Значна більшість євродепутатів, – зазначив Павел Залевські, – яка підтримала асоціацію з Україною, – це голоси людей, що чудово розуміють виклики Європи під час кризи. Я хотів би висловити їм усім щиру подяку за підтримку. Угода відкриє український ринок для європейських продуктів і врегулює законодавство відповідно до європейських стандартів. Все це також сприятиме створенню робочих місць у Європейському Союзі". Він вважає це одним із найбільших успіхів польських європарламентаріїв – відповідно до цілей польського головування в ЄС, що закінчується в грудні. Серед співавторів сьогоднішнього успіху європарламентарій відзначив сильну підтримку громадянського та проєвропейського середовищ в Україні.

Тим часом в Україні такий оптимізм дехто вважає передчасним, мовляв, Угоду не буде підписано, офіційний Київ візьме паузу, оскільки не готовий іти на конфлікт з Росією. Остання докладає максимум зусиль, щоб загальмувати євроінтеграційний процес України, зокрема, зірвати участь Віктора Януковича в саміті. І хоча такий варіант, коли Президент країни, в якій відбувається саміт ЄС, не бере в ньому участі, – малоймовірний, все ж Москва саме на цей день запросила Віктора Януковича відвідати Росію, лише згодом скоригувавши свій жест, мовляв, дата візиту, як і належить, буде погоджена дипломатичними каналами. Тож і журналісти, і політологи гадали, що все-таки вибере Віктор Янукович – Москву чи Київ.

Безглуздішої дискусії годі й придумати в умовах національно зорієнтованої держави та її провідної верстви. Та в нас вона відбувалася! Бо суспільство звикло і змирилося (!) з тим, що влада бездумно здає національні інтереси, як, приміром, у випадку з Харківськими угодами, відступаючи перед шантажем Москви. Тому, як на сміх людям, українці цілком серйозно обговорювали, де ж опиниться 19 грудня Президент України – в Москві чи Києві.

Ясність вніс сам Віктор Янукович. Відповідаючи на все те ж сакраментальне запитання журналіста, де – в Україні чи в Росії – він буде в День інтеграції, Президент відповів: "ЄврАзЕС – не наша гра". А представник МЗС Олег Волошин розтлумачив: "Очевидно, що саміт без глави держави неможливий. Ми готуємо саміт. Саміт сам собою означає наявність на ньому найвищого керівництва України та Європейського Союзу".

Отже, Віктор Янукович буде там, де він і має бути в доленосний для України день. Здавалося б, усі крапки розставлені. Та все-таки ловлю себе на тому, що й моє очікування 19 грудня бринить тривогою. Дарма, заспокоюю себе. Все буде добре.

В ЄДНОСТІ – СИЛА НАРОДУ

ЗАРАДИ МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Знакова подія в житті трьох українських Церков і нашого суспільства в цілому відбулася першого грудня 2011 року. У двадцяту річницю референдуму, на якому український народ підтвердив проголошення незалежності України, у стінах Києво-Могилянської академії Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, Верховний Архієпископ Києво-Галицький УГКЦ Блаженніший Святослав та владика Іларій, єпископ Макарівський, вікарій Київської митрополії Української Православної Церкви, зустрілися з представниками національної інтелігенції.

У заході взяли участь авторитетні діячі громадського життя України – Блаженніший Любомир (Ґузар), Іван Дзюба, Семен Ґлузман, Мирослав Маринович, Мирослав Попович, Євген Сверстюк, Вадим Скуратівський, Ігор Юхновський. Ще раніше консультації та обмін думками відбулися з Леонідом Кравчуком, Богданом Ґаврилишиним і В'ячеславом Брюховецьким.

Під час зустрічі було оприлюднене спільно опрацьоване представниками трьох українських Церков звернення щодо суспільно-політичної ситуації в Україні, головна ідея якого – об'єднання суспільства. Ієрархи закликали не шукати причин негараздів у поверхневих обставинах, адже "головна причина… ховається в нас самих, в духовній кризі, яка роз'їдає наше суспільство".

За підсумками зустрічі вирішено залучати до діалогу, здатного забезпечити оновлення суспільних відносин, представників національної інтелігенції та широке коло людей доброї волі: "Лише у вільному діалозі нам може відкритися живе мислення, яке спонукатиме кожного до особистої відповідальності за ближнього, за свою громаду та свою країну".

"Подолати всілякі кризи ми зможемо лише шляхом зміни суспільних і особистих пріоритетів", – переконані учасники зустрічі. Тому вони запланували спільно розробити та представити країні на початку 2012 року пріоритети суспільного розвитку, а також принципи соціальної взаємодії для їхньої реалізації.

Глава УГКЦ Блаженніший Святослав вважає, що спільна заява – "дуже важливий факт", особливо з огляду на те, що відбувся він "першого грудня, коли ми відзначаємо двадцять років Всеукраїнського референдуму, під час якого український народ віддав понад дев"яносто відсотків голосів за те, щоб підтвердити Акт проголошення незалежності нашої держави". "Тож, на мою думку, – наголосив глава УГКЦ, – стосунки між представниками різних конфесій дуже конструктивні. Цей факт надзвичайно важливий і для мене, і для всієї нашої Церкви".

Як зазначив єпископ УПЦ КП Євстратій (Зоря), діалог щойно розпочато, і в ньому Церква виступає одним із рівноправних партнерів. Надалі коло запрошених розширюватиметься – до нього залучатимуть професіоналів із тих чи інших сфер, аби спільно шукати відповіді на виклики часу. Передбачається, що наступна зустріч відбудеться на початку 2012 року – вже із громадською реакцією на ініціативу та конкретними планами.

– Те, що ми робимо, випливає з природи Церкви, – наголошує протоієрей УПЦ МП Микола Данилевич. – Адже саме слово "Церква" означає – збирати всіх разом. Тим більше, що зараз українське суспільство дуже поляризоване. Для того, щоб воно сприйняло конструктивні ідеї, яких, до слова, потребує, йому треба допомогти сконцентруватися і дати відчуття підтримки.

Сам факт солідарності трьох Церков – в умовах кризи довіри до державних інституцій та політичних лідерів – подія і промовиста, і вагома. Адже сказано "В єдності – сила народу. Боже, нам єдність подай".

За матеріалами ЗМІ підготувала
О.ДМИТРЕНКО

ЗВЕРНЕННЯ
ТРАДИЦІЙНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ ДО ВІРНИХ ТА ДО ВСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ

Сказав Господь:
"Шукайте ж спершу Царства Божого і правди Його, а все це додасться вам"
(Мт. 6, 33)

Дорогі у Христі брати і сестри!

Двадцять років тому наш народ підтвердив свій вибір – жити у самостійній, незалежній державі. Перед нами відкрилися великі можливості, а разом з тим з'явилася і велика надія, що нарешті, після століть поневолення і розділень, наша держава духовно й матеріально розквітне.

Відтоді минуло два десятиліття, позначених і здобутками, які маємо цінувати, і гіркими розчаруваннями, через які, однак, не слід впадати у відчай.

Всім зрозуміло, що українське суспільство не може зупинятися на досягнутому. Тим більше, що виросло нове покоління українців, не обтяжених вадами радянського минулого. Хочеться, щоби вони жили краще та свої перші кроки у самостійному житті робили в суспільстві з правдивими й міцними підвалинами.

Нині є принагідний час, аби спитати власне сумління та один одного – в чому причина наших тривалих негараздів та як налагодити гідне життя суспільства?

Бог дав нашому народу все необхідне – родючі землі, бажання і вміння працювати, мирну вдачу, державну незалежність та багато іншого. Найголовніше ж – Бог дарував кожній людині особисту свободу, здатності розуму й віри, щоб ми могли пізнавати Його благу волю, любити і творити добро.

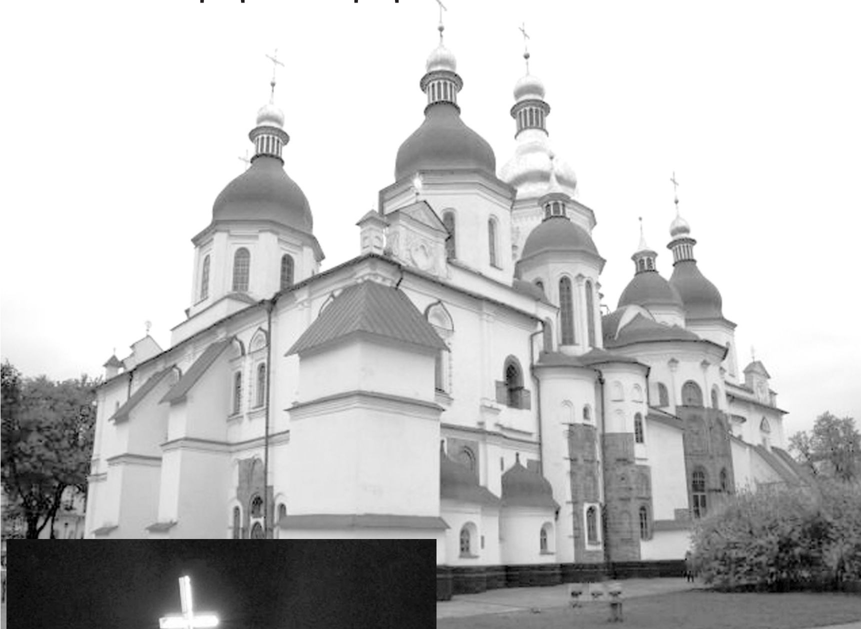
Але чи використовуємо ми ці Божі дари як належить?

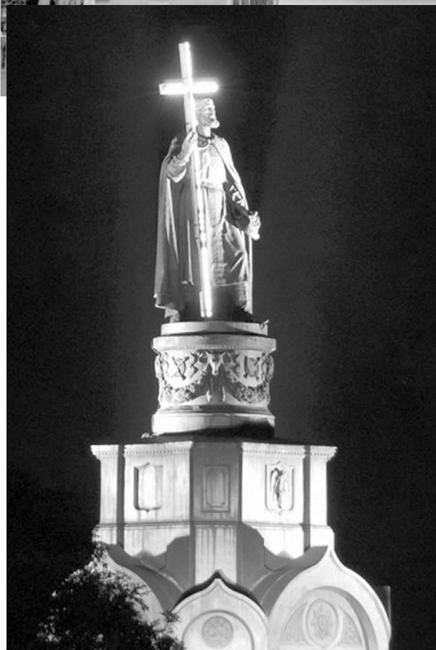
Людина – насамперед духовна істота. Її зовнішні успіхи чи поразки є наслідком доброго чи хибного духовного життя. Це є справедливим і для всього суспільства. Тому не будемо шукати винних ззовні – головна причина негараздів прихована в нас самих, в духовній кризі, яка роз'їдає наше суспільство.

За десятиліття панування безбожництва серед багатьох укоренилася думка, що перше місце у житті належить матеріальним речам. Для таких людей багатство і можливості, які воно дає, стали ідеалом і сенсом життя. Але матеріальне багатство при духовній убогості завжди породжує в людині гедонізм (гонитву за насолодами) та егоїзм (самолюбство), які призводять до корупції, тобто руйнування, у всіх сферах життя – державній, політичній, суспільній та особистій.

З року в рік багато хто переконує народ, що подолати негаразди та досягти справжнього загального блага можна лише тоді, коли успішно працюватиме економічна структура держави. Але першоджерело суспільних негараздів – не матеріальна, а духовна убогість! Тому справді подолати різного роду кризи ми зможемо лише шляхом зміни суспільних і особистих пріоритетів, коли на перше місце стане не тимчасове, матеріальне, а вічне, духовне – те, що залишається цінним навіть після смерті.

Згадаймо слова Євангелія: "Глядіть, остерігайтеся користолюбства, бо життя людини не залежить від багатства її маєтку" (Лк. 12, 15). Без духовного фундаменту будь-які реформи та зміни залишаться безплідним замкненим колом, у якому суспільство блукає вже не один рік. Здорову ж державну спільноту зможемо побудувати лише на основі традиційних для нашого народу духовних засад, утвердження яких зміцнить і матеріальний добробут – але аж ніяк не навпаки!

Такими засадами є:

1. Поставити на перше місце в житті Бога і Його правду: "Кращий для мене Закон уст Твоїх, ніж тисячі золота й срібла" (Пс. 119, 72).

2. Пам'ятати, що кожна людина є образ Божий, Господнє творіння і Його улюблена дитина: "Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі. А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові..." (Рим. 8, 16-17).

3. Те, що шануємо і цінуємо в собі та для себе, переносити на всіх інших людей, – таких же Божих дітей, як і ми: "Як хочете, щоб робили вам люди, так і ви робіть їм" (Лк. 6, 31).

Дорогі у Христі брати і сестри!

Ми закликаємо всіх людей доброї волі – незалежно від релігійної, національної, політичної приналежності – засвідчити соборність, розкрити духовний потенціал, даний Богом нашому народу, та утвердити в суспільстві принципи любові, справедливості й взаємодопомоги. Єднання суспільства навколо цих духовних ідеалів, громадська самоорганізація та взаємна підтримка – найкращий захист в умовах політичних та економічних криз.

Особливо ж ми звертаємо свій заклик до тих, хто має авторитет і повагу людей, мудрість та життєвий досвід: об'єднаймо свої зусилля для служіння українському народу! Разом ми зможемо сформувати активну і плідну громадську позицію щодо визначних питань суспільного життя.

Переконані, що лише у вільному діалозі нам може відкритися живе мислення, яке спонукатиме кожного до особистої відповідальності за ближнього, за свою громаду та свою країну – мислення, сповнене правди, здатне звершити духовне оновлення суспільного життя.

Того, хто прагне досягнути кращого, попереду чекає велика праця, духовний подвиг. Ми віримо, що Дух любові й мудрості в людських серцях переможе оману й неправду. Ми також закликаємо молитися про кожного, хто береться за добру справу духовного оновлення.

І нехай Всемогутній Господь, у Трійці Святій Єдиний, благословляє й допомагає нам усім чинити свій особистий подвиг на цьому шляху!

Звернення опрацьоване представниками Української Православної Церкви, Української Православної Церкви Київського Патріархату та Української Греко-Католицької Церкви і оприлюднене у присутності Глав і представників цих Церков на зустрічі 1 грудня 2011 року.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОДВИЖНИКИ

Марія ПРОКОПЕЦЬ

ОБЛИЧЧЯМ ДО РІДНОГО КРАЮ

Далеко не кожному випадає в житті, аби про нього сказали люди: "Він справжній син отчої землі". А коли чуємо ті рідкісні слова – наче сонце зігріває душу, особливо тоді, коли йдеться про ту землю, де ти живеш. Моя розповідь саме про такого вірного сина Бойківської землі – про Андрія Лопушанського, що народився в грудневий час, напередодні Святого Андрія Первозванного, у старовинному, овіяному славою, Добромилі. Тут разом з такими ж невгамовними, вірними друзями, він пізнав ази життя. Вже тоді він бачив несправедливість тогочасного устрою, де все найкраще: робота, квартири, пільгові магазини – були лише для комуністичної правлячої верхівки. Такі думки глибоко закарбовувалися у свідомості, наводили на роздуми, хто по праву має бути господарем рідної землі, вселяли усвідомлення жертовності незрадливих, одержимих любов'ю до багатостраждальної України дітей її, що у прагненні волі для неї та рідного народу не жаліли ні своєї молодості, ні життя.

Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ

Настав час великих змін. Незалежна Україна постала. Андрій Лопушанський вступає в ряди КУН. Певний час був Головою Проводу Київської обласної організації КУН, згодом – першим заступником голови Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів.

Разом з однодумцями розбудовує осередки КУН у Київській та Дніпропетровській областях, допомагає церковним громадам звільнитися від "опіки" Московського Патріархату та разом із церковним майном, спорудами, побудованими їхніми предками, повернутися в лоно рідної Української Православної Церкви Київського Патріархату. Це була нелегка справа, але саме за їхнього сприяння на Київщині – у Ягодині, Ірпіні, Нечипорівці, в селі Веселинівка Баришівського району, селі Соснова – Переяславського району та багатьох інших споконвічні прадідівські храми, якими довгий час володіла Російська Православна Церква, перейшли до громад УПЦ КП.

Не берусь перераховувати віхи життя пана Андрія, його нелегкого шляху – це без потреби – але скажу одне: своєю настирливою вдачею та невтомною титанічною працею він досяг неабияких успіхів у житті. Таких молодих людей сьогодні – чимало. Але, на жаль, мало хто з них повернувся обличчям до рідного краю, до тієї землі, що виплекала, виколхала його, звідки пішов у широкий світ.

Андрій Лопушанський – саме та людина, яка завжди пам'ятала і пам'ятає про свою малу батьківщину, дбає про неї, піклується про добробут людей. Навіть своє перше приватне підприємство назвав "Добромиль!"

Працюючи на посаді першого заступника голови НАК "Нафтогаз України", разом із командою однодумців домігся, аби на розвиток теренів рідного краю було виділено 25 мільйонів гривень, які були використані для будівництва школи у м. Добромиль та онкологічного центру у Львові.

Добре пам'ятаючи, як "солодко" було йому і всім учням Добромильської школи мерзнути в холодних, непристосованих для навчання колишніх солдатських казармах, добивається, аби в план державного будівництва шкіл було включено і будівництво школи у Добромилі, де вже декілька років поспіль "велося будівництво", але вище другого поверху не сягало через брак коштів. Тож стояли почорнілі, напівзогнилі мури, втративши надію (як і люди), що колись вони почують сміх галасливих школярів. Та невдовзі на місці напівзогнилого довгобуду постала красуня школа, що зачарувала зір. Школа, якій могли б позаздрити і київські школярі, школа, що вселила у людські серця віру в безкорисливе добро.

Ставши депутатом 5-го скликання Верховної Ради України від Конгресу Українських Націоналістів, Андрій Лопушанський і його однодумці сприяють будівництву шкіл, допомагають у будівництві та ремонті церков, активно займаються газифікацією сіл та містечок, що у "глибинці". Понад 150 сіл отієї, забутої владою, "глибинки" було газифіковано.

Як член Конгресу Українських Націоналістів та справжній патріот своєї землі, Андрій Ярославович подбав, аби на теренах його малої батьківщини у Старому Самборі постав у бронзі саме той, хто був і є духовним провідником нації у боротьбі за волю, – Степан Бандера. Невдовзі пам'ятник Провіднику постане і в місті Турка. Його постать нагадуватиме людям: " Ми боролися, не шкодуючи життя. Боріться і ви! Адже час боротьби за воістину вільну Україну триває! Вас чекає ще нелегка праця. Ворог не спить, – він лише старається приспати вашу пильність!"

Уже тоді, бачачи, у якому занепаді перебувають малі містечка та села, звідки здібній молоді важко "пробиватися в люди"(адже в час закоренілої корупції попробуй-но, вступи на бюджетне навчання без хабарів!) Андрій Лопушанський разом з ректором Київського Університету ім. Драгоманова паном Кудіним розробляють проект курсів дистанційного навчання, що невдовзі відкрилися у новозбудованій школі міста Добромиль. Проект дав змогу обдарованим дітям Старосамбірського, а згодом Турківського, Мостиського та Самбірського районів стати студентами Київського педагогічного університету імені Драгоманова, де вже 40 студентів із гірських районів Прикарпаття здобувають вищу освіту.

Андрія Ярославовича завжди вражало та вражає негідне ставлення скорумпованого судочинства до громадян, яким здебільшого доводиться платити за найменшу послугу, а щоб добитися справедливого рішення – без великих грошей і не потикайся! Тому-то у нього визріває план створити громадські приймальні "Народного адвоката". Ініціативу втілює у життя на рідних теренах! Такі приймальні уже створені та активно працюють у Старому Самборі, Хирові, Добромилі, Турці та інших містечках. І несуть туди свої біди згорьовані люди, і повертається у зневірені серця надія на справедливість.

А ще болить душа пана Андрія за нашу молодь. Не може бути спокійним, коли бачить, як пропадає (в буквальному розумінні цього слова) молодь у селах, малих містечках, де здебільшого єдина розвага – бар. Тож старається підтримувати сільські спортивні команди, закуповує спортивний інвентар, спортивну форму тощо. *(Див. світлину внизу.)*

Дбає Андрій Ярославович і про відпочинок дітей та учнівської молоді. Завдяки його Благодійному фонду за невеликий період – з квітня до листопада цього року понад 3000 учнів Бойківського краю мали можливість пройти курс оздоровлення у санаторії "Женева" в Трускавці, а згідно з новим проектом таку можливість оздоровлення та відпочинку матимуть учительські колективи, працівники держустанов та медичні працівники.

Відповідно до цього ж проекту важкохворі діти разом з батьками мають можливість отримати повний курс реабілітації. Такою можливістю вже скористалася родина Дем'ян з Турки, подяку від яких було опубліковано у газеті.

З розумінням поставилися і до членів родини Роман зі Скелівки, які після лікування дитини за кордоном пройшли курс реабілітації у санаторії, а також дівчатка зі Стрілок пройшли повний курс лікування та оздоровлення.

Повз увагу Андрія Лопушанського не проходить ніщо: немає у дітвори в глибинці дитячих майданчиків? Будуть мати! І вже голосний радісний сміх лунає у центрі Добромиля, Турки, Старого Самбора, Стрілок, де дітвора чи не вперше в житті може вдосталь відчути смак розваг.

...Прошуміло грозове стихійне лихо градом, наробивши багато шкоди у селі Губичі, – негайно було складено акти, згідно з якими 15 родин, що зазнали найбільших збитків, отримали грошову допомогу.

…Запланував член КУН Богдан Лапицький увіковічнити пам'ять полеглих у боротьбі за волю отчого краю у рідному селі Боршевичі – Благодійний фонд Андрія Лопушанського радо прийшов йому на допомогу. За короткий час їхніми спільними зусиллями на місці, де у довоєнний час односельчани побудували "Просвіту", крамницю, які під час війни були зруйновані, і довгі роки на тому місці було сміттєзвалище, – споруджено пам'ятний знак, який було освячено священиками УГКЦ та УАПЦ.

…А ще завдяки Благодійному Фонду в санаторії "Женева" щорічно відбувається фестиваль патріотичної пісні.

…Саме завдяки жертовній допомозі пана Андрія світ побачила об'ємна (720 стор.) Антологія Бойківського краю, видана видавництвом "Коло" м.Дрогобич. Читачі та учнівська молодь мають змогу ознайомитися не лише з творами письменників і поетів Бойківщини, а й дізнатися про видатних людей рідного краю.

Добромиль

І так завжди, відчуваючи потребу і в малому, і у великому, Андрій Ярославович Лопушанський готовий простягнути руку допомоги.

Що ж отримує ця людина взамін?

Радість та моральне задоволення від того, що може прислужитися людям, рідній землі.

Оту величезну радість, яка торкнулася його серця в той далекий день, коли побачив зволожені сльозою вдячності очі своєї старенької сивочолої першої вчительки, якій провів газ, – має у серці завжди. І коли допомагає друзям дитинства у скрутні хвилини життя, і коли в глибокій задумі стоїть біля пам'ятника Болю та Скорботи на Саліні (благоустрій та каплички біля якого – також за його власні кошти), і коли іде коридорами шкіл, побудованих за його сприяння, і коли стоїть на Святій Літургії у церквах, до будівництва котрих причетний, і коли… коли… – ця радість не покидає його. Бо життєвим кредом пана Андрія є слова: "Щасливий той, хто творить добро та дарує його людям".

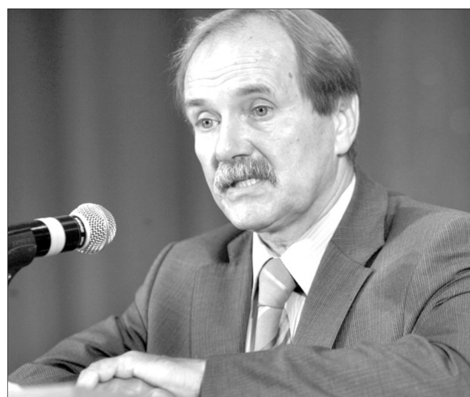
То ж в оці грудневі дні варто кожному попросити у Всевишнього повноти ласк, доброго здоров'я, наснаги у праці та звершенні всіх життєвих задумів для пана Андрія..

А ще маємо пам'ятати: " Тільки той, хто повернений обличчям до своєї малої батьківщини, дбає та допомагає їй, – не зрадить інтересів усієї України, не відвернеться від неї задля власної вигоди."

СЕЛО – КОЛИСКА УКРАЇНИ

Із промови народного депутата України Івана ЗАЙЦЯ на круглому столі "Аграрна реформа в контексті національної та соціальної справедливості", організованому Конгресом Українських Націоналістів 23 листопада 2011 року

ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ: З ЧОГО СТАРТУЄМО?

Навколо запровадження ринку землі точиться дуже жорстока боротьба – між прихильниками запровадження ринку і противниками. На початку 90-х років фактично був консенсус щодо запровадження ринку землі. Бо розраховували, що буде фермерський тип господарювання, а зараз навіть фермери проти запровадження ринку землі. Тому що побачили оті всі задуми чорні. І друге. В середині прихильників ринку землі є також два табори. Перший – це ті, хто за негайне запровадження ринку землі і скасування мораторію. Другий – ті, хто за підготовлене запровадження ринку землі. Перші хочуть запровадити модель ринку землі латиноамериканську – латифундію. Їм треба просто через ухвалення закону про ринок землі зняти останню формальну ознаку і скасувати мораторій. Подають вони це з позиції лібералізму. Особливість полягає в тому, що якщо два-три роки тому могли одразу, без підготовки ухвалити закон про ринок землі, то сьогодні його загальмували, на мій погляд, представники агрохолдингів та зростаюче невдоволення серед українського суспільства і в першу чергу фермерства. Тому що фермерство хоч, можливо, і не масово, але дуже чітко виявило свою позицію. Вони готові навіть до різного роду радикальних акцій. Чому ж олігархи відступили? Зрештою нам вдалося довести олігархам, що при запровадженні такого "ліберального" ринку землі одного дня вони програють цю битву іноземному капіталу. І вони це відчули. Фантиків-доларів, намальованих на папері, у світі маса. Фондів різних багато. Продовольча безпека сьогодні стає першочергово актуальною в усьому світі. Тому вони (вітчизняні олігархи) злякалися цієї конкуренції. І поява у законопроекті, який розглядався, певних обмежувальних норм продиктована саме цим переляком олігархів і агрохолдингів. І нічим іншим. Фермери так само дали задній хід, бо справедливо побачили в діях влади роботу по запровадженню латифундизму. А там, де є латифундії, фермерства просто немає. Фермерська система знищується.

Коли говорити про таке серйозне питання, як ринок землі, треба зважити декілька параметрів: де перебуває Україна; з чого ми стартуємо; який стан справ склався в нас історично і що ми хочемо бачити попереду. Насамперед треба усвідомити, що інститут ринку землі – це нове явище і для теперішнього українського суспільства, і для української влади. Тому немає певного досвіду, знань, багато "білих плям" в усвідомленні даного інституту. Запровадження будь-якого інституту у будь-якій сфері це велика проблема. І тут дійсно треба сім разів відміряти і один раз відрізати. Отже, буде, щонайменше, три етапи. Перший етап – запровадження. І на цьому етапі треба, щоб якісь реперні точки були розставлені дуже жорстко. За межі яких у подальшому цей процес не вийде. Другий етап – вкорінення. І третій – це вже зрілий етап. Етап модернізації під світові тенденції та тенденції, які будуть в Україні.

Одна з теперішніх проблем – це руїна села. Ми починаємо в умовах руїни. Повної руїни. Сільське господарство втратило комплексність. Тваринництво знищено до нуля. Рослинництво спеціалізовано на вирощуванні невеликої кількості культур. Це дуже звужена сфера, якщо говорити про сільський уклад життя не тільки з позиції України, а й з позиції Європейського Союзу. Там є вузька спеціалізація, але сума тих вузьких спеціалізацій дає велику комплексність всього сільського господарства. Ми ж на таких величезних просторах просто зруйнували будь-яку комплексність сільського господарства. Є загрози не тільки для соціальної сфери, а й загрози екологічного характеру.

Також існує різнобій у свідомості наших громадян в оцінках цієї проблеми. Значна частина селян хоче продати свою земельну ділянку. Їх до цього часто спонукають діти й онуки. Тому що значна частина земельних ділянок, паїв належить саме людям, які не здатні обробляти землю. А їхні діти й онуки в місті. І вони думають, що за цю землю вони виторгують великі кошти. А вони виторгують рівно стільки, скільки коштує цей телефон. І все. Тому треба людям пояснювати, що у цивілізованому світі ніхто землею так не розкидається. Землю треба передавати у спадок. У цивілізованому світі нема такого, що вся земля зафіксована у власності або за фермерами, або за латифундистами. Значна частина земель закріплена за тими людьми, які не мають відношення до сільського господарства, а здають в оренду цю землю за дуже жорсткого контролю влади.

Тепер про законодавство. Немає державного земельного кадастру. Наша влада сказала сьогодні, що до 2020 року ми створимо земельний державний кадастр. Я був міністром, я був і є депутатом, я трошечки розуміюся у кібернетиці і можу вам сказати, що з сучасними технологіями та при достатній концентрації капіталу земельний кадастр, як робочий інструмент, можна зробити за два роки. Але не хоче влада робити. Чому? Тому що вона цей процес не хоче робити прозорим. Вона хоче його загнати у тінь. Вона хоче, врешті-решт, створити можливості для концентрації викуплених земель у руках осіб, які мають гроші і не належать до української нації.

Проблема інвентаризації земель. Чотири роки я вимагаю від нашої влади відповіді на запитання: що ви думаєте робити із землями, на які сьогодні втрачено право власності? Сумарно на сьогодні десь 4–5 млн. га землі не мають власника. Це або не заявили право на пай, або власник помер, не передавши землю у спадок, або через інші причини. Ці землі є об'єктом підвищеної уваги аграрної мафії. Оскільки немає документу на такий скарб, значить, там уже можуть бути укладені липові договори, і ці землі можуть стати предметом брудних оборудок. Що робити має держава? Вона має прийняти елементарне рішення. Взяти і обернути цю землю у державну власність, аби потім на її базі творити нові фермерські господарства.

Далі. Найбільша загроза виходить сьогодні від влади. Навіть не від олігархів, не від іноземного капіталу, а від влади. Бо вона є тим механізмом, який запускає весь процес. Так от владі вбили у голову, що місія України сьогодні полягає в тому, щоб нагодувати світ. І ми вже чули таку заяву і від президента, і від прем'єра, і від наших міністрів. Наші депутати неграмотні це також говорять. Ми не нагодували ще й Україну, а вже "годуємо" світ. От це дуже хибна ідеологічна засада у головах нашої влади. Там каша повністю. Вони не можуть визначити своєї місії. Я вчора прочитав "День", там якийсь чоловік говорить про стратегію взагалі, як явище. І він говорить: велика небезпека, коли немає стратегії, але також велику небезпеку становить суперамбітна стратегія, яку не можна виконати.

Отож наша стратегія визначається місією землі. Про неї трошки говорив Іван Томич. Більше говорив Володимир Василенко. Наша влада, посилаючись на теорію лібералізму, на підказки наших іноземних радників, виходить із того, що місія землі полягає у тому і вичерпується фактично тим, що це є виробничий ресурс. І до того ж звичайний виробничий ресурс. Його порівнюють із автомобілем чи з кімнатою і т.д. Таке розуміння було властиве не тільки цій владі, а й попередній. Це говорив і Ющенко. Це саме зафіксоване у законодавстві за підписом Тимошенко. Насправді місія землі набагато ширша. Сучасні мислителі, філософи розглядають місію землі значно ширше. Перш за все, це ресурсно-просторова база нації. І жодна демократична держава не випустить своєї ресурсно-просторової бази. Сільськогосподарські землі навіть у ЄС займають значну частину території. У нас – це понад 82 відсотки. Ви можете собі уявити, як треба контролювати цю територію. Європа і пішла шляхом фермерського господарювання через безкінечні війни. Потрібен був контроль території. І вони поділили землю на невеликі ділянки. Посадили на кожній ділянці господаря, який поєднував в одній особі і функції рільника, і функції чатового, воїна.

Місія землі полягає ще і в соціальній сфері. Тому що із землею сьогодні пов'язана величезна кількість робочих місць. Особливо у фермерському типі господарювання, де інфраструктура наближається до виробництва. В нас при комуністичному типі господарства були великі державні латифундії, великі господарства і який-небудь переробний завод за триста кілометрів. У фермерському типі переробка наближена до господарства виробника, що, знову ж, творить робочі місця для місцевого населення.

Але головна думка, як і сказав Володимир Андрійович Василенко, полягає в тому, що земля – це Божий дар. Сьогодні демократичні нації діють за принципом, що ми цю землю не отримали у спадок від своїх батьків, а позичили у своїх дітей та онуків. Якщо в нас буде така філософія, то ми будемо говорити про те, що сільськогосподарські землі – це особливий природний ресурс. Це особливий виробничий ресурс. Це особливий товар. А тепер хочу почитати лекцію нашим лібералам, які вважають, що вони діють у межах ліберальної ідеології. У межах ліберальної ідеології є таке поняття, як "несправжній товар". Називається три головних "несправжніх товари". Це життя людей. Це гроші. І це земля. Вони контролюються спеціальними механізмами. Жорсткими механізмами. Життя обороняється державою. Гроші функціонують у межах спеціальних економічних моделей. Так само і ринок землі має регулюватись.

Ми повинні сказати, що цю ситуацію обумовив у нашій країні неврегульований інститут оренди. У нас у цьому законопроекті пропонується торгувати правами оренди і таким чином продовжити той безлад, який зараз діється. Ми не можемо зупинитись у цій ситуації. Те, що ми сьогодні бачимо, базовано на недосконалому інституті оренди. Ми його повинні вдосконалити. Ми його повинні обмежити. Ми повинні його врегулювати. Якщо ми будемо тільки боротися проти ринку землі і не бачити того, що відбувається з орендою, результат буде для України однаковий. І цей негативний результат, можливо, навіть настане швидше, ніж

при запровадженні ринку землі. У такому виборі між двох зол опинилась сьогодні Україна.

Далі ми маємо проаналізувати еволюцію законодавства, аби побачити державну політику. Перший законопроект – це законопроект Кабінету міністрів Юлії Тимошенко. Даний законопроект реалізовував саме ту ідею, що землею мають володіти ті, хто має гроші і не більше. Там і юридичні особи, і чого там тільки немає. Другий законопроект – за підписом народних депутатів України фактично від усіх фракцій. І навіть від комуністичної є підписи, які потім забрали. Та сама ідеологія зафіксована, тільки трошки більш закамуфльовано. Якщо в урядовому законопроекті щодо розміру максимальної ділянки власності на землю мав визначатись ще й Кабінет міністрів, то у цьому законопроекті давалась шкала по областях. Наприклад 900 гектарів у Луганській області. 900 га в одні руки – це колосальні речі. Там брався середній пай, множився на сто і таким чином визначався максимальний розмір ділянки по областях. Таким чином закладалася соціальна нерівність у межах України.

Потім з'явився мій законопроект у співпраці з асоціацією фермерів. Він теж недосконалий, але за своєю ідеологією цей законопроект справді альтернативний. Тому що він виходив з ідеї місії землі, як особливого природного товару, особливого ресурсу, який вимагає певних обмежень. В нас були обмеження на основі практики нашого фермерства в одні руки не більше 100 гектарів. У нас були обмеження професійного характеру. Не можна було землю продавати, як в інших законопроектах. У нас були обмеження по адміністративних одиницях. Разом з Іваном Федоровичем Томичем ми дуже енергійно популяризували цей законопроект. Я напрошувався на засідання комітету з аграрної політики, виступав, коли дають і не дають слово. В результаті нічого кращого наша Верховна Рада не вигадала, як у березні, за спрощеною процедурою, відхилити ці законопроекти. Йдеться про депутатський та мій, бо законопроект Тимошенко був відкликаний, ще коли прийшов новий уряд. Тобто Верховна Рада пішла на все, аби не допустити в сесійній залі справжньої дискусії щодо ринку землі. І це злочин. Це злочин тому, що парламент відмовився від головної своєї функції – обговорення законопроектів.

Тепер про тип сільського господарства. Якщо ми говоримо про запровадження нового інституту, значить, новий інститут повинен мати і функцію засобу конструювання якогось життя. І від того, яка буде модель ринку землі, таким буде і тип сільського господарства. Якщо буде модель, яка базується на особливій місії землі з усіма обмеженнями і контролем, логічно, що така модель приводить нас до фермерського типу господарювання. Це те, що нас інтегрує в Європу. Це те, що нам дає велику перспективу, як нації, утримати цю землю в українських руках. Тому що для великого капіталу маленькі клаптики землі не варті уваги. Їм потрібні великі масиви. Тому і йде боротьба за ці великі масиви. Ми це бачимо і в останньому законопроекті, і в політиці нашої влади, і в політиці засланих від олігархів козачків, які хочуть латифундій, а в умовах латифундій сподіваються і собі в якості оплати за послуги відкусити шматок землі. Питання про тип сільського господарства фактично є питанням буття нації. Адже існує традиційний тип, і для українців таким традиційним типом є саме фермерський тип сільського господарства. Про це, крім мене, ніхто не говорить.

Я три роки публічно добиваюсь відповіді на запитання: які повинні бути оптимальні розміри аграрних підприємств? Колись такі розробки здійснювалися в Інституті аграрної економіки, керованому Петром Саблуком. На сьогоднішній день я не можу ніде взяти таких даних. Перший заступник міністра аграрної політики Микола Безуглий зухвало сказав, що під теперішнім урядовим законопроектом є наукові дослідження. Я офіційно на засіданні комітету з аграрної політики звернувся до Миколи Безуглого: "Покажіть мені матеріали, або покажіть мені тих людей, які розробляли відповідні матеріали!". До сьогоднішнього дня я, вже від липня, чекаю цієї інформації. Тому питання оптимального розміру ділянок та типу сільськогосподарських господарств це питання ключові. Моя позиція така. Оптимальний розмір земельних ділянок для господарств не перевищує 200–300 гектарів, а тип господарювання нам потрібен фермерський.

Під час проведення круглого столу "Аграрна реформа в контексті національної та соціальної справедливості"

Отож, чому ми проти агрохолдингів? Ми повинні розуміти природу цього капіталу. Сучасні агрохолдинги це в своїй основі міський капітал. Або пов'язаний з будівництвом, або з металургійними комбінатами, або з якимись іншими речами. Для нього сільське господарство не є традиційною сферою. Отож міський капітал ніколи не закріпиться на тривалий час у сільському господарстві. Ми це бачимо на прикладі Сполучених Штатів Америки під час великої депресії. Тоді в них промисловість підірвалась, а оскільки людям їсти хотілось, то промисловий капітал був спрямований у село. Наробили там елеваторів, запустили механізми концентрації аграрного виробництва. Потім стабілізувалась промисловість, і капітал одразу ж втік із села, призвівши його до руїни. Аби виправити ситуацію, уряд США почав запроваджувати програму нового фермерства, орієнтуючись на відставних військових. Військовим давали гроші та інші необхідні ресурси, аби вони закорінились на землі. Нас чекатиме те саме. Сьогодні ми у глибокій кризі. І якщо ми не розуміємо, що міський капітал покине село, ми просто дурні. Він обов'язково покине село і до кінця його доб'є. Міський капітал вже нищить село вузькою спеціалізацією, а потім просто все зачистить.

Ми маємо аналізувати інтереси діючих у цій сфері гравців. Сьогодні вітчизняні олігархи конкурують із зарубіжними, через це і призупинився процес зняття мораторію на продаж землі. Але завтра вони не будуть конкурувати. Вони виснажать землю непомірним визиском і кинуть село. Їм треба побути ще 3-5 років у тому стані, в якому зараз є агрохолдинги. Зараз вони отримують шалені прибутки. То всі тільки кажуть, що село погане. Шалені прибутки дає село оцим окремим людям. А потім вони хочуть заробити шляхом спекуляції на землі. І через те в цей урядовий законопроект закладені юридичні особи, які можуть мати у статутному фонді до 10 відсотків іноземного капіталу. Це ті відсотки, які дозволяють вийти на біржу. І дозволяють все продавати.

Що ж робити? Я не сприймаю тієї точки зору, що всі наші зусилля мусять концентруватись тільки на тому, щоб зупинити ринок землі. Якщо ми реалісти, то повинні розуміти – ми його не зупинимо.

Треба діяти в двох напрямках. Головний напрямок – піднімати народ проти хижацького розпродажу землі та створення латифундій. Наступне, в жодному разі не виходити із законодавчого процесу. Головне завдання для опозиції – не просто не виходити з процесу, а випрацювати свою модель, своє лекало. І кожну ініціативу влади зіставляти з нашою моделлю. Якщо їхні проекти не сходяться з нашими стандартами, з нашою моделлю, то це суперечить інтересам народу, а отже є злочином.

Також земля може перебувати у власності тільки громадян України. І не тільки за паспортом – громадян. А тих, хто на ній живе і працює. Йдеться про фермерство. Треба ввести обмеження на концентрацію землі в одному підприємстві. У Франції законом передбачено на одне підприємство не більше шістьох мінімальних площ. Також обов'язкові професійні вимоги, досвід, освіта, інші речі.

Необхідним є створення фонду земельного запасу. Державний оператор ринку землі не може бути пов'язаний із регулятором, як це є зараз.

Питання від голови Івано-Франківської ОО КУН Богдана Боровича: – От ви кажете про максимальну площу земельних ділянок у розмірі 200–300 гектарів. Зараз є техніка, що обробляє по тисячі гектарів. І ту техніку вже придбали люди. Що робити з цією технікою? За наявності маленьких ділянок вона не працюватиме на повну потужність свого ресурсу.

Іван Заєць: – Ще коли я закінчував сільськогосподарську академію, відповідно до комуністичної ідеології та її матеріалістичних засад нас учили, що дуже вигідно мати великі поля. Там менше буде поворотів при обробці технікою і буде, ніби, велика вигода від раціональнішого використання земель. Я поставлю вам зустрічне запитання: Скажіть, будьте ласкаві, звідки, з якого світу прийшов той комбайн "Клас" та інші? Із того світу, західного, де Іван Федорович Томич показував поширені поля по 12 гектарів. Чому це він народився там, а не в нас, де поля по 400, по 600 гектарів? Давайте замислимось над цим запитанням. Дві речі його народили. Це врожайність і кооперація. Таку техніку можуть використовувати спільно декілька фермерських господарств.

Репліка: – Є закони природи. Є структура ґрунтового покриву. Може бути поле і 300 гектарів у виняткових умовах. Але, як правило, це 20–50 гектарів.

Іван Заєць: – Я працював в інституті агрохімічних досліджень, був міністром екології і природних ресурсів, маю певний досвід і вам заявляю авторитетно – не може. Тому що поле у 100 гектарів та ще й чорнозем – це сковорода, на якій на 5–7 сантиметрів в глибину нічого живого нема. Це дисперсна маса. Це спричиняє ерозію через вивітрювання, яка забрала в нас мільйони тон гумусу. Ми повинні врешті-решт зрозуміти, що входимо в епоху сталого розвитку. А це означає: якщо ми хочемо оцінити ефективність сільського господарства, то не повинні його оцінювати тільки з точки зору економічної вигоди і лише самого прибутку. Тут є імперативи екологічного та соціального характеру. І якщо ми врахуємо сукупно всі параметри, тоді побачимо, що поле у 100 гектарів – це погибель. Погибель для ґрунту. Маємо чітко розуміти ці речі.

ДОБРІ НОВИНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ШРИФТ –

як традиція національних графічних мистецтв і друкарства

30 листопада у Мистецькому Арсеналі оприлюднили результати загальноукраїнського відкритого конкурсу "Український шрифт". Досі українські шрифтові гарнітури, які здавна має наша країна в царині графічних мистецтв, не були широко відомі громадськості. Тож запобігти цьому і мав конкурс, який стартував першого червня цього року. Це перший масштабний та добре організований захід, який забезпечив умови для створення сучасного ділового українського шрифту найвищого рівня, що відкриває можливості для його поширення та активного використання і в Україні, і поза її межами.

абвгґдеєжзиіїйклмно
прстуфхцчшщьюя
АБВГҐДЕЄЖЗИІЇЙКЛМН
ОПРСТУФХЦЧШЩЬЮЯ
АРСЕНАЛ
СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ШРИФТ
abcdefghijklm
nopqrstuvwxyz
ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
1234567890.,-

Ідея конкурсу належить Михайлові Ількү, члену правління Благодійного фонду "Мистецький Арсенал".

– Україна, – каже він, – має добру традицію графічних мистецтв і друкарства. Історично в нас існують надзвичайно цікаві та важливі для всієї каліграфічної культури українські шрифтові гарнітури. Однак ці набутки невідомі широкому загалові та мають украй обмежене втілення в реальному житті сьогоднішнього українського суспільства. Це і є основним питанням, яке має вирішити конкурс. Ми отримали від його учасників чудові гарнітури. Відверто кажучи, спершу навіть розгубилися – просто не очікували таких прекрасних шрифтів. Тож дуже довго радилися, кому присудити першу премію.

Переможцем конкурсу став дизайнер із Бердянська Андрій Шевченко. Для розробленого ним шрифту буде створено повноцінну комп'ютерну гарнітуру та згодом викладено на сайті "Український шрифт". Звідти його зможуть безплатно скачати всі охочі та встановити на своєму комп"ютері для повсякденного використання.

Андрій Шевченко вважає, що перемога в конкурсі – це ще й шанс заявити про себе, а такі нагоди в нашій країні трапляються нечасто. "Основним досягненням конкурсу, – зазначив його переможець, – я вважаю те, що в його результаті стало відомо не про один шрифт, а про десятки. На них звернуть увагу, їх побачать, щось когось зацікавить. Це дуже важливо".

Отже, Україна вже має власний шрифт! А невдовзі нова гарнітура "Арсенал", що перемогла в конкурсі Мистецького Арсеналу, стане доступна кожному в Україні та за її межами. Воістину, добрі новини!

За матеріалами українських ЗМІ

НАШОГО КВІТУ – ПО ЦІЛОМУ СВІТУ

30 УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ ЛЕГЕНДАРНОГО РАДИВИЛОВА

Знаменитий мисливець Чукотки: "Після першого в житті приїзду до України в моїй душі прокинулося почуття Батьківщини"

Микола ХРІЄНКО

Тоді, коли я був на святі першого оленятки у чукотському селищі Тавайваам, познайомився зі знаменитим каюром Чукотки Володимиром Радивиловим. Про нього я дізнався трохи раніше, коли прочитав у газеті "Крайний Север" цікаву розповідь під назвою "Радивилов, який став легендою". Саме цей чоловік на найдовшій у світі (трохи більше двох тисяч кілометрів) гонці "Берінгія" на собачих упряжках виборов звання абсолютного чемпіона, і його ім'я та результат спортивного досягнення було занесено до Книги рекордів Гіннесса. А в нинішньому році на цій же гонці, яка проходила на Камчатці, Радивилов хоч і став лише призером, але саме йому авторитетна суддівська бригада присвоїла офіційне звання – "Легенда Берінгії". За що? За те, що призером цього надзвичайно важкого, виснажливого і довготривалого змагання каюр із Чукотки став у віці 61 року. Небувалий результат!

Тоді, коли ми познайомилися у Тавайваамі, Володимир несподівано сказав: "А ви знаєте, що моє коріння з України? Коли я повернуся з тундри – дам сигнал..."

І ось лише сьогодні дзвінок від знаменитого каюра: "Я вже в Анадирі. Чекаю ввечері..."

Коли я прийшов на тимчасову квартиру до знаменитого каюра і мисливця Чукотки Володимира Радивилова, то він узяв у руки баян і сказав чистою російською мовою: "Назвіть якусь відому українську пісню, а я її заспіваю".

– "Ой на горі та й женці жнуть".

Абсолютно без акценту, чудовим голосом і з прекрасним музичним супроводом він виконав цю пісню на п'ять з плюсом.

– "Реве та стогне Дніпр широкий".

Знову п'ять з плюсом.

Далі я назвав пісні "Стоїть гора високая", "Два кольори", "Червона рута", "Ніч яка зоряна", "На долині туман", "Чорнобривці", "Дивлюсь я на небо", "Цвіте терен"...

І ці та інші пісні Володимир теж виконав на "відмінно". Диво та й годі!..

– Річ у тому, – пояснив Радивилов, – що моя мама Поліванчук Тамара Климівна народилася і виросла у селі Тернівка тодішнього Антонінського району Кам'янець-Подільської області (тепер Красилівський район Хмельницької області. – **Авт.**). Але її життя склалося так, що через прямий і незалежний характер вона потрапила у немилість місцевої влади. І саме через це, щоб не підкорятися самодурам, поїхала ще у 1941 році на Далекий Схід – у Приморський край. Там вийшла заміж за мого батька. Він росіянин, але через те, що дуже кохав маму, теж вивчив українську мову. Навіть читав журнал "Перець", який приходив до нас поштою з Києва. Мама закінчила курси механізаторів і стала відомою трактористкою й бригадиром у нашому районі. У роки війни працювала, як розповідали односельці, одна за двох чоловіків, відзначалася надзвичайною витривалістю і наполегливістю. А ще – вона була активісткою художньої самодіяльності. У сільському клубі на концертах обов'язково співала українські пісні, читала вірші Тараса Шевченка й Лесі Українки, дуже любила вірш Павла Тичини про трактористку Лесю Кулик, бо ж сама була завзятою трактористкою. Пізніше мама й батько забрали до себе з України мою бабусю Горпину Миронівну. Вона розмовляла тільки українською мовою, знала іще більше, ніж мама, українських пісень, прислів'їв і казок. А ще навколо нашого будиночка завжди радувало око розмаїття квітів – мальви, чорнобривці, айстри і навіть барвінок з України прижився. Мама дуже любила прикрашати землю квітами. Я дотепер пам'ятаю рядки з вірша Лесі Українки, які вона так любила читати зі сцени:

Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки,
Буду сіять квітки на морозі,
Буду лить на них
сльози гіркі.
І від сліз тих гарячих
розтане
Та кора льодовая, міцна,
Може, квіти зійдуть –
і настане
Ще й для мене весела весна...
...Так! Я буду крізь сльози
сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись.
Буду жити! – Геть думи
сумні!

Коли мама постаріла, то я забрав її з Приморського краю до себе на Чукотку. І вона, як найдорожче і найпотрібніше, взяла із собою серп і сапу. Часто повторювала: "Без землі я жити не можу..."

– А як склалося ваше особисте життя?

– Закінчив культпросвітучилище в Уссурійську, а також інститут культури в Хабаровську. Але в мене такий характер, така натура, що не можу жити на одному місці – все шукаю пригод і перемін. Тому й поїхав на Чукотку. Спочатку працював у геологічних експедиціях, потім теслею, кочегаром, навіть грав на баяні у ресторані. Пізніше перебрався у Берінгівський район у чукотське селище Алькатваам і жив там 30 років. Працював морським мисливцем на моржів і тюленів, також полював узимку на хутрових звірів у тундрі, а влітку рибалив. До речі, у мене був найбільший город на Чукотці. Разом із дружиною (вона чукчанка) і моєю мамою (я вже говорив, що вона на старості переїхала до нас з Далекого Сходу) ми вирощували на відкритому ґрунті та в теплицях картоплю, огірки, помідори, часник, капусту, редьку, цибулю, кріп, петрушку. Тримали дві корови, кіз, бугая і свиней. Літо на Чукотці дуже спекотне, світловий день – усі 24 години, тож картопля росла так швидко, що аж земля тріщала. А з України я привіз навіть саджанці чорної смородини. Ягоди в неї були такими солодкими, ніби цукерки...

– То ви й в Україні були?

– Був. Їздив років вісімнадцять тому в село Кременчуки Красилівського району Хмельницької області. Там тоді жила моєї покійної мами тітка Мокрина і її двоюрідна сестра Євгенія. У тому селі, хоч як то дивно, геть усі жінки схожі обличчям на мою маму. Люди обов'язково, навіть на вулиці, вітаються вранці, ніхто не лається... У мене серед тих людей дуже швидко відродилася українська мова. Це було потрясінням для мене – як відкриття самого себе. Там у моїй душі прокинулося відчуття Батьківщини. Я ніби вдруге народився на світ. На знак подяки я дав концерт усім мешканцям села Кременчуки, проспівавши для них під баян майже тридцять українських пісень. І мене в Україні признали таки своїм – українцем... Я милувався соняшниками, яблунями з яблуками, калиною, чорною родючою землею, по якій ходять на своїх довгих ногах білі лелеки. Для мене там світ перевернувся, але перевернувся на краще...

– А чому ви переїхали жити з тундри в Анадир?

– Наукою вирішив зайнятися. За своє довге життя на Півночі я об'їздив багато чукотських стійбищ і записав від старих людей давні пісні, перекази, легенди... Хочу опрацювати все це – і видати окремою книгою. Перекладаю також чукотською мовою "Слово о полку Ігоревім". Я відкрив у цьому творі такі мовні переплетіння, які зацікавлять і російських, і українських, і чукотських філологів...

"День", №220

Володимир РАДИВИЛОВ

Фото автора (із журналістського проекту "УКРАЇНЦІ ЗА УРАЛОМ")

ЛЬВІВСЬКІ НОВИНИ

СЛУЖИТИ ЗМІЦНЕННЮ ЄДНОСТІ

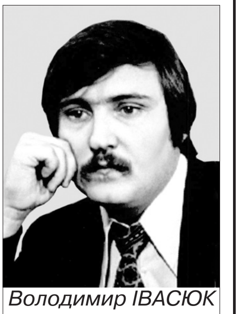
Визначна подія для вірних Української греко-католицької церкви відбулася нещодавно у Львові. Тут, в Архікатедральному соборі Святого Юра відбулася Архієрейська Літургія з нагоди урочистого проголошення Львівської митрополії та інтронізації митрополита Львівського – владики Ігоря Возьняка. Відтепер титул правлячого Львівського архієрея буде "Львівський архієпископ і митрополит". Участь у Літургії взяли усі владики УГКЦ на чолі з Патріархом Святославом (Шевчуком), а також Апостольський нунцій в Україні архієпископ Томас Едвард Ґаліксон та Апостольський екзарх для греко-католиків Сербії і Чорногорії владика Юрій Джуджар. Невдовзі буде проголошено ще Івано-Франківську та Тернопільську митрополії. Таке рішення ухвалив Синод єпископів УГКЦ.

Тепер УГКЦ матиме сім митрополій, включаючи Києво-Галицьку, яку очолює Патріарх Святослав, Перемишльсько-Варшавську у Польщі, Філадельфійську у США та Вінніпегську в Канаді. Створення нових митрополій свідчить про розбудову церкви, а також дозволить митрополитам і єпископам краще координувати свої душпастирські зусилля.

ПАМ'ЯТІ КОМПОЗИТОРІВ

Про композитора Володимира Івасюка у Львові кажуть з сумом: мабуть, під такою зіркою народився… Його непересічний талант не давав спокою більшовицькій владі саме через свою українськість, через те, що був глибоко народним, що пісні Володі не просто легко співалися й легко запам'ятовувалися, а передусім будили в душі щось таке, від чого серце сповнювалося гордості за цю землю, за цей народ, зрештою, за твою кровну причетність до нього.

Ідея спорудження пам'ятника Володимирові Івасюку у Львові визріла давно. Однак, як виявилося, не так просто було її реалізувати. Сім років шукали місце, вирішували фінансові питання. Коли дійшло до діла, знову виник скандал. Цього разу до нього спричинилися архітектори.

Володимир ІВАСЮК

– Вимагаємо переробити пам'ятник, провести новий конкурс, – заявив член правління Львівської обласної організації Національної спілки архітекторів України, лауреат Державної премії в галузі архітектури Микола Обідняк. – Треба також змінити місце розташування пам'ятника. Місце на проспекті Т.Шевченка не підходить.

Крім того, Микола Обідняк вважає, що автори проекту пам'ятника не вникнули в глибину трагічної долі композитора, не показали всього трагізму "молодого таланту колоніального періоду України, який хотів самовиразитися".

Така постановка питання видалася авторам пам'ятника щонайменше дивною. Скульптор Сергій Олешко, відомий своїми міні-пам'ятниками художнику Никифору та Іванові Трушу, бравому солдату Швейку, переконаний, що його робота відповідає європейським стандартам. Архітектор Михайло Ягольник вважає закиди колег демаршем, покликаним дестабілізувати спорудження монумента. Це приклад, як з культури можна зробити політику, каже він.

Окремі представники мистецьких кіл міста теж підтримують цю думку, оскільки першоідея спорудження пам'ятника належить співаку Святославу Вакарчуку, який є одночасно і меценатом проекту. Відповідно, він обрав і виконавця – Сергія Олешка. Отже, можливо, мають місце якісь особистісні мотиви. Натомість місцеві чиновники воліли б якомога швидше закінчити цю справу.

– Враховуючи, що спорудження пам'ятника на фінальній стадії і на будмайданчику кипить робота, не будемо вставляти палиці в колеса, щоб процес знов не затягувати на роки, – каже заступник голови депутатської комісії з культури, промоції, ЗМІ та туризму Тарас Семущак.

Невдовзі буде встановлено пам'ятник на могилі ще одного львівського композитора Ігоря Білозіра, якого спіткала трагічна доля – він помер від травм, нанесених бандитами за те, що заспівав у громадському місці українську пісню. На Ігоревій могилі на Личаківському цвинтарі появиться ангел з розпущеними крилами, який присів навколішки. Однією рукою він опирається на рукопис з нотами, другою – торкається зламаної квітки як символу передчасної смерті. Роботу над цією скульптурою завершують Андрій і Володимир Сухорські, автори пам'ятників Тарасові Шевченку та Юрієві Змієборцю у Львові.

Як розповів директор ЛКП "Музей-заповідник "Личаківський цвинтар" Ігор Гавришкевич, скульптуру буде встановлено навесні, а зараз готують постамент. Пам'ятник буде невисоким, щоб не заступати інших надмогильних монументів.

Леся РУПНЯК

НОВІ ВИДАННЯ

БОЖЕСТВЕННА СИЛА ДУШІ НАЦІЇ

Монографія Петра Брицького та Петра Бочана "Німці, французи і англійці про Україну та український народ у XVII–XIX століттях" привернула мою увагу перед усім назвою. Адже ми так мало знаємо про свою країну в контексті світової історії. Крім того, в анотації зазначено, що "в цій праці вперше в українській історіографії висвітлюються окремі праці західноєвропейських учених, послів, мандрівників і військових, які містять важливу інформацію про історію, етнографію, культуру, звичаї та традиції українського народу". Розмовляємо з одним із авторів, доктором історичних наук, професором кафедри історії України Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича Петром БРИЦЬКИМ. Внесок Петра Павловича в історичну науку вагомий. Він є автором 15 монографій, чотири з яких написав сам, а 11 – у співавторстві, та понад 120 наукових брошур та статей.

П.БРИЦЬКИЙ

– Чим привабила вас саме ця тема? *– запитую вченого.*

– Насамперед актуальністю. Адже українцям упродовж віків втовкмачували в голови, що вони – це хтось інший, що насправді нема на світі ні такої нації, ні такої держави, ні такої мови. І, що найгірше, продовжують це робити в незалежній державі.

– Чому ви обрали для свого дослідження саме цей період?

– Насамперед тому, що він дуже мало досліджуваний. Коли ми говоримо про Київську Русь, більшість людей знає, що це була могутня європейська держава з добре розвинутою культурою, освітою, дипломатичними відносинами, армією, яку в світі знали і з якою рахувалися. Ми знаходимо дуже багато відомостей про те, якої ваги надавали Україні країни Європи. Зокрема, в трактаті вченого ченця Теофіла "Про різні ремесла", написаному в Німеччині, в Падеберні у X ст., дається висока оцінка виробам, виготовленим на Русі. З інших документів знаємо, що руські купці на початку цього ж таки X ст. успішно торгували в Баварії воском, кіньми та іншими товарами, на що мали відповідний дозвіл. Один з перших європейських мандрівників єпископ-німець Бруно з м. Кверфурта у листі до цісаря Генріха II, написаному близько 1008 року, розповідає про свої відвідини Володимира Великого в Києві, а також про укріплення кордонів Київської держави. Детальніші відомості про Україну початку XI залишив німецький хроніст Дітмар, єпископ Мерзебурзький. Послухайте (розгортає книжку), як він пише про Київ: "У величнім цім місті, столиці королівства, є більше 400 церков і 8 ринків, люду незліченна сила".

Цікаві відомості про Київську Русь знаходимо і в французьких літописців. Велика увага з боку Франції до України пояснюється ще й тим, що король Франції Генріх I взяв шлюб з дочкою Ярослава Мудрого Анною.

Із занепадом Київської держави її зв'язки з Заходом значно послабились. Однак, українців продовжували шанувати як освічену й культурну націю. Ось хоча б такий приклад. З другої половини XIV ст. українці навчалися в Сорбонні, їх у списках студентів зазначали "з Рутенії", або "з руської нації з Києва" чи "Natione Ruthenia de Ukraina". Між тим, з Росії аж до XVIII століття в Сорбонні не навчалося жодного студента. Це ми знаємо з запису, який зробив у книзі відвідувачів Петро I.

Що ж до означеного періоду, то в XVII ст. територія України була пошматована й розділена між різними країнами, кожна з яких, заволодівши ласим шматочком, намагалася переконати місцеве населення в його меншовартісності. Однак Україна не загубилася й не розчинилася серед інших народів. Навіть у найскрутніші часи європейці виділяли її з-поміж інших країн.

– Період козаччини, національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького є особливо щедрим на мемуари європейських мандрівників.

– Так, і, треба сказати, переважна більшість з них з великою симпатією й повагою ставилася до козаків. У цьому плані хотів би звернути увагу на маловідомі сьогодні записи німецького автора Готгарда Кетлера, останнього магістра Лівонського ордена, а згодом – першого герцога Курляндії, який багато подорожував у службових справах, бував у Польщі, Литві, Лівонії, Москві, а також в Україні. Багато місця в своїх працях він відводить набігам кримських татар на Україну і боротьбу козаків з ними. Зокрема, цікавою є його розповідь про Івана Підкову, його арешт і страту.

Десятинна церква, побудована в 1828–1842 рр. на місці зруйнованої Батиєм у 1240 р., і в 1928 зруйнована радянською владою

Одним з перших, хто висвітлив події визвольної війни українського народу, був Іоаким Пасторій – справжнє прізвище Хіртенберг. Він походив з сім'ї німецького священика, був секретарем та придворним історіографом при польських королях Владиславі IV і Яну Казимиру. Натомість один з найдосконаліших описів цих подій подав німецький історик і письменник Еразм Франціск.

Так само зацікавилися козацьким рухом французькі та англійські дослідники. Йдеться вже не просто про мемуари, а про історію України. Зокрема, відомий французький філософ Вольтер у своєму знаменитому творі "Історія Карла XII" окремий розділ присвятив Україні. В ньому головним чином описуються події, пов'язані з переходом гетьмана Івана Мазепи на бік шведів у Полтавській битві. Дослідженням історії українських козаків дуже серйозно займався відомий письменник Проспер Меріме. Англійські джерела поки що мало вивчені, однак і тут знаходимо дуже багато цікавого матеріалу.

– Петре Павловичу, формат нашої розмови не дозволяє розповісти про все, про що йдеться в монографії. Я вважаю, ця книжка може і повинна стати настільною для всіх, кому не байдужа історія Батьківщини, історія нації. Однак сьогодні нашим читачам, гадаю, було б цікаво довідатись, як виглядала в той період Україна в очах європейців.

– Знаєте, що цікаво? Незважаючи, що Україна в цей період була фактично розшматована і поділена між кількома державами, європейці завжди виокремлювали її. Ось послухайте, що пише німецький капелан Й.Барділі, учасник походу Карла XII: "Україна або Казакія – це скарб, у якому давніше жили скити, а їх нащадками є козаки, нарід вільний, що не хоче бути ні під Польщею, ні під Литвою". Україну ж він називає країною "молоком і медом" текучою. Але найважливішим є те, що для означення території він вживає термін Україна, не Польща, не Росія, не Малоросія, зрештою, а таки Україна. І це роблять практично всі мандрівники та історики. Француз Гійом де Боплан ще у XVII ст. вживає назву "Україна", а територію Московського царства подає під назвою "Московія".

– Я звернула увагу, що багато з них будують свої описи на протиставленні України і Росії. Очевидно, це як наслідок політики Росії, яка відводила Україні місце на своїх задвірках.

– Так. Йоганн Коль навіть визначив території поселення "великоросів" і "малоросів". "Великороси населяють виключно центральну Росію, де у старій країні московитів є їх справжня колиска, – пише він. – Малороси, навпаки, населяють південну Росію (йдеться про південну частину Російської імперії), особливо область Дніпра, де у старому Києві потрібно шукати їх колиску". "Вже давно доведено, – пише далі Коль, – що відносно віку малоросійському роду належить навіть пріоритет перед великоруським народом". Далі Коль аргументує прикладами відмінність української та російської мов. А далі зазначає, що в Росії російська мова "піднялася у тіні тріумфуючого московського прапора до загальноприйнятої мови літератури. Це тому, що всі офіційні документи, листи, книги тощо пишуть у всій Малоросії та Великоросії на цьому діалекті, а в усіх школах та інститутах навчання проводиться мовою Великоросії".

Собор Св. Софії в Києві, 1841 р. Малюнки Й.Блазіуса

– Ось і відповідь на "вічне" запитання про двомовність, яка, як відлуння імперії, що розпалася, переслідує нас донині.

– Зауважте, це було написано в XIX столітті. І не тільки це. У цей період у Франції з'явилася оригінальна праця про Україну, автором якої був сенатор, політик, редактор впливового часопису "La Patrie", що означає "Батьківщина", і близький приятель Наполеона Казимир Делямар. Робота називається "П'ятнадцятимільйонний європейський народ, забутий історією". Автор, на відміну від підручника з історії Російської імперії, підкреслює, що "університетська освіта змішує два по суті різні народи з явними протилежними культурами й історичними традиціями. Цими народами є московити і рутенці, змішані в загальній назві "руси" (russes)". Казимир Делямар на державному рівні порушив питання про захист мови та історії українського народу.

Гадаю, особливо цікавим для сьогоднішнього читача є пророцтво Коля щодо майбутнього українського народу: "Абсолютно ясно, якщо колись велетенське тіло російської держави знову буде розпадатись, то Малоросія буде однією з тих частин, які добровільно відокремляться від нього". Причиною слабкості України, в тім числі й політичної, він називає роздробленість. Так що подорожні нотатки Йогана Коля і через двісті років не втратили своєї актуальності.

– За якими ще ознаками вирізняють європейські мандрівники Україну і українців?

– Таких ознак дуже багато. Наприклад, той самий Коль звертає увагу на відмінність українського одягу від російського й польського. Те саме він говорить і про кухню та побут українців. Зокрема, він пише, що "рутени (русини) живуть краще й охайніше, ніж поляки… Також кухня їхня смачніша, а столи накриваються набагато щедріше". Подорожуючи Галичиною, він підкреслює, що "грабіж і вбивство тут трапляються крайньо рідко". В цьому контексті є доречним зауваження французького дипломата й історика Жана-Бенуа Шерера: "Жодна нація не виявляє стільки поміркованості в незгодах, як жителі Малоросії. Там обидва супротивники спокійно їдуть тим самим возом, п'ють, їдять і сплять разом, навіть, коли треба проїхати 300 верст, щоб дістатися до судді. І коли вони до нього нарешті добираються, кожен представляє свої докази й розпочинає справу проти другого. Така поведінка є, безперечно, одним із кращих свідчень того, як вони поважають закони, а також безсторонності і справедливості тих, хто забезпечує їх виконання". Знаєте, цю цитату варто б вивчити напам'ять нинішнім нардепам, яким ця толерантність дуже важко дається, а також суддям, які втратили повагу до законів.

Майже всі дослідники звертають увагу на побут українців, чистоту в їхніх оселях, охайність одягу, гарний (причому завжди підкреслюють: на відміну від Росії) стан доріг. Щодо українських господарств, то англійський мандрівник Джозеф Маршалл ще у XVIII столітті порівняв їх з англійськими графствами.

– В контексті сучасності, коли алкоголь став бичем нації, мені видалися актуальними нотатки вченого мандрівника, німецького професора Йогана Гейнріха Блазіуса, який, постійно порівнюючи Україну з Росією, звертає увагу навіть на спосіб вживання алкоголю.

– Так-так. Давайте процитуємо. Ось він пише, що українські "чоловіки п'ють спокійно і повагом, тоді, як великороси бездумно заливають свої шлунки горілкою, випиваючи кварти одним махом. Горілки, яку великорос одним махом відправляє до місця призначення, малоросові вистарчає, щоб пити її маленькими ковтками та лизати від ранку до ночі. Навіть п'яний, малорос хоче контролювати свої почуття. Вільний малорос п'є з насолодою і радістю, а великорос-кріпак намагається втратити свою свідомість. Тому малорос п'є тільки у веселому товаристві, а великорос на одинці напється і нап'ється або, коли він належить до вищого стану, то йому треба максимум однодумця, вірного слуги, щоб якомога швидше упасти під стіл". А взагалі праці Йогана Блазіуса є для нас цінними не тільки багатими відомостями, а й таблицями та малюнками, особливо храмів, окремі з яких до нашого часу не збереглися.

Закінчення на 8-й стор.

ТАЛАНТИ ТВОЇ, УКРАЇНО!

"КРОКІ" ДО ЗІРОК ЮНИХ ДАРУВАНЬ

19–21 серпня в затишному білоруському містечку Октябрський відбувся III відкритий фестиваль-конкурс молодіжних творчих робіт "Крокі". На ньому були репрезентовані хореографічні та вокальні таланти з Білорусі, Росії, Казахстану, Болгарії та України. Гран-прі здобув театр пісні і танцю "Весніца" (Республіка Білорусь). А нашу державу представляла сімнадцятирічна киянка, другокурсниця Інституту журналістики КНУ ім.Т.Шевченка Валерія Наливайко. Вона виборола почесну третю премію.

Конкурсне дійство розпочалося урочистим виконанням гімну фестивалю всіма учасниками жеребкування і, власне, змагання. Фестиваль проходив у два етапи: півфінал і фінал. Загалом конкурсанти виконували по три різнопланові пісні, одна з яких мала бути на матеріалі представленої країни. Валерія Наливайко здивувала, зачепила за душу членів журі, відкривши їм глибокий колоритний світ наших пращурів. У її виконанні звучали автентичні пісні в стилізованій обробці. У півфіналі дівчина заспівала українську народну весільну пісню "Ґалочки", а в фіналі – лемківську "Ой, верше, мій верше".

Результати дводенного змагання оголосили на гала-концерті 21 серпня під час нагородження. До того часу конкурсанти стали частиною святкового заходу Октябрського "Місто молодих", ще раз поставши перед ясні очі глядачів, даруючи їм своє мистецтво.

Вершителями конкурсної долі учасників були професійні судді: Ірина Романовська – популярна естрадна співачка, Республіка Білорусь; Олександр Саримсаков – поет, композитор, директор міжнародних фестивалів "Діамант Карпат", "Від серця до серця – співоча планета", "Зірки планети", Україна; Світлана Захарова – популярна джаз-виконавиця, солістка Донецької філармонії, Україна; Мартін Карнолскі – продюсер, директор центру "Нео-АРТ", Болгарія.

Завдяки старанням директора "Крокі" Олександра Сарнавського, ці три дні були сповнені не тільки шаленого ритму і хвилювання, а й позитивних, незабутніх емоцій. Конкурсанти мали змогу завести нові знайомства на вечорах дружби, набути додаткові знання і досвід на майстер-класах членів журі, придбати сувеніри на етно-виставках, побачити раритети радянського автопрому на відповідній експозиції і просто смачно провести час, куштуючи білоруські ласощі.

Валерія НАЛИВАЙКО

Валерія НАЛИВАЙКО

* * *

Музика – ти насолоди сон,
Що вкрасти від реальності уміє.
Ти, мов ясноокий льон,
Що ніжністю і любощами гріє.

Музика – ти неземного щастя цвіт,
Квітки якого не вмирають.
Коли посиляться із віт, –
До неба від землі злітають.

Музика – ти благородства гроно,
Що хмільним вином п'янить.
Ти – королева і твоя корона
Буде вічно влади полум'ям горіть.

Музика – ти незабудки шарм, –
Хоч вроду неяскраву має,
Та від Всевишнього у неї дар, –
Силою чуттєвості серця скоряє.

СВЯТО ДУШІ

Цієї пообідньої недільної пори до Народного дому села Солянуватка поспішали і юні, і сивочолі, і діти. Поспішали на незвичне дійство, що не було приурочене до якоїсь певної дати, – поспішали на свято душі. Незвично, правда?

Незвично, щоб у Народний Дім села приїхав видатний скрипаль-віртуоз, якому аплодували в Німеччині, Австрії, Швеції та країнах Бенелюксу (Бельгія, Голландія, Люксембург), а в Норвегії його гра зачарувала короля та королеву.

Незвично, щоб у стінах сільського клубу лунала музика Баха, Бетховена, Моцарта, Штрауса, Нижанківського, Скорика. Зачаровували публіку циганські наспіви та коломийки.

І не тільки лунали – полонили слухачів, що, затамувавши подих, вслухалися у чарівні звуки скрипки та не зводили очей з молодого скрипаля – віртуоза Євгена Совяка, випускника та аспіранта Львівської Музичної Академії ім.М.Лисенка, який приїхав з Дрогобича на запрошення пані Наталії Древняк. Євген Совяк плідно співпрацює з пані Наталією – викладачкою Дрогобицького Педагогічного Університету, що є дружиною молодого священика УГКЦ сіл Солянуватка, Ґубичі та Боневичі отця Андрія, – у складі відомого далеко за межами України ансамблю скрипалів. Пані Наталя, чудова співачка та скрипалька, активно включилася в життя села, організувала прекрасний хор, до якого залучила багато молоді, пригорнулася серцем до Народного дому, як і в давні часи священичі родини, що були опорою "Просвіти". Разом з паном Євгеном прибуло у Солянуватку і тріо семінаристів – випускників Дрогобицької Духовної семінарії та музиканти, що майстерно виконували духовні та народні пісні. Молодого музиканта Тараса, що грав на флейті, довго не відпускали зі сцени.

Сільські люди, що у своєму житті не мали змоги побувати в оперному театрі чи у філармонії, без бальних суконь, але з відкритою душею, зачаровано дослухалися, як у серце, душу, проникало високе, чисте, світле мистецтво.

А королева музики – скрипка – в руках молодого Євгена Совяка творила диво: омивала душі від намулу жорстокого сьогодення, наповнюючи їх живильною силою та засвічуючи тремтливе світло любові, добра.

Ні, не знаходжу слів, щоб передати стан душі, що вирвалася раптом із сірих буднів і потрапила у царство краси небесних звуків XVI–XVII століть. Бурхливими оплесками присутні вітали і прекрасне виконання народних пісень Наталією Древняк, і чудовий спів тріо семінаристів, і виступ автора цих рядків, що повела присутніх у чарівний світ поезії, присвяченій любові до Господа, до України та до людей.

Не можу обминути увагою і чарівну ведучу того дійства – бібліотекаря Народного Дому Надію Тодорюк, яка була і сценаристом, і режисером, і ведучою свята, гідного подиву, свята. Воістину, багата наша земля талантами!

І світилися очі людей радістю, і щирі слова вдячності лунали з їхніх вуст на адресу організаторів і виконавців того святочного дійства, і не квапилися виходити з приміщення Народного Дому, а вийшовши, – довго на подвір'ї обмінювалися враженнями, думками.

Свято відбулося за сприяння Благодійного фонду Андрія Лопушанського, людини, що розуміє та цінує прекрасне та прагне дарувати його людям. І дарує. За що йому щиро вдячні і організатори свята, і глядачі.

Марія ПРОКОПЕЦЬ

БОЖЕСТВЕННА СИЛА ДУШІ НАЦІЇ

Закінчення. Початок на 7-й стор.

Характер українців, їхній дух підмітив Вольтер, який був зачарований вже самою назвою "Україна": "Україна завжди прагнула волі… завжди натхненна до свободи. Ось де живе таємниця і внутрішня принадність цієї назви для душі Української нації і кожного з її вірних синів. Вона промовляє до совісті. Це божественна внутрішня сила душі нації, що безсмертно живе і в її національному імені: Україна. Український народ, Українці, і це ім'я тому таке рідне, привабливе та дороге Українському народові, і тому таке ненависне поработителям, ворогам свободи, життя і розвитку нації".

– Отже, українська історіографія поповнилася дуже важливою працею, в якій, опираючись на незалежні джерела, якими є свідчення і висновки європейських мандрівників та істориків, доводить, що Україна – держава, походження якої, культура, освіта сягають у глиб віків, що ми можемо пишатися своєю історією, і не маємо ані найменшої потреби під когось підлаштовуватися чи до когось уподібнюватися.

– До речі, про підлаштовування і уподібнення. Мені, як історику, прикро, що багато проблем, окреслених кілька століть тому, продовжують залишатися актуальними. Наприклад, оце Делямар, написав ніби вчора і спеціально для наших теперішніх політиків: "Живучи між Московією та, власне кажучи, Польщею, рутенці, до яких одних раніше відносилися назви "руси" (russes) і "русини" (russiens), були поневолені у минулому столітті московитами, і народ-завойовник сам на себе поширив ім'я переможеного народу, щоби надати собі позірних прав на володіння ним, через те слова "руси" (russes) і московити (russiens) видаються нам сьогодні синонімами, тоді як насправді вони є цілком різними для історика.

Ця навмисна плутанина дала змогу московитам поглинути навіть саму історію рутенців, немов би пізніший політичний акт здатен впливати на історію попередніх епох.

Ось чому є справедливим твердження, що у Європі є народ, забутий перед лицем історії, – це рутенський народ.

Чи знищено цей народ? Звичайно, що ні. Він існує, він має свою історію, що відрізняється від історії Польщі, а ще більше від історії Московії; він має свої традиції і свою мову, що відмінна водночас від російської і від польської; йому притаманна, нарешті, яскраво виражена індивідуальність, яку він не перестає відстоювати".

Розмову вела Леся РУПНЯК

P.S. Книжка вийшла накладом 250 примірників. Катастрофічно мало, щоб вплинути на свідомість мас, наразі темних.

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ГРУДНЯ

1 – 1991. Всеукраїнський референдум підтвердив Акт проголошення Незалежності України

– 1717. Народився Юрій Кониський – єпископ Могилівський, визначний український письменник, поет, проповідник

– 1883. Народився письменник Микола Хвильовий

2 – 1919. Почався Перший Зимовий похід військ УНР

3 – 1722. Народився український філософ Григорій Сковорода

4 – 1803. Помер на Соловках останній кошовий Січі Петро Калнишевський

5 – 1878. Народився поет Олександр Олесь

– 1917. У Києві відкрито українську Академію Мистецтв

6 – День Збройних сил України

8 – 1868. У Львові засновано Товариство "Просвіта"

10 – День захисту прав людини

11 – 1873. У Львові засновано Наукове товариство імені Т.Шевченка

12 – 1764. Катерина ІІ скасувала Гетьманщину в Україні

14 – 1942. Ґестапо замордувало у Львові Крайового провідника ОУН Івана Климова-"Легенду"

– 1840. Народився Михайло Старицький – засновник українського театру

18 – 1871. Народився український поет Микола Вороний

19 – 1945. Загинули у Чехословаччині Дмитро Маївський – член Проводу ОУН, і ген. Дмитро Грицай-"Перебийніс"

25 – 1597. Народився Петро Могила – архімандрит, митрополит Київський, фундатор вищої школи в Україні, Києво-Могилянського колегіуму

26 – 1898. Народився український поет Євген Плужник

29 – 1723. У Петропавловській фортеці помер наказний гетьман Павло Полуботок

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9